

TERUGBLIK OP HET EERSTE JAAR ZONDER NEONICOTINOÏDEN IN BIETENZAAD

Met het oog op de zaadbestelling voor 2020 is het goed om eens terug te kijken op teeltseizoen 2019: het eerste jaar zonder neonicotinoïden in het bietenzaad. Het is helaas werkelijkheid geworden dat insectenbeheersing weer veel aandacht vraagt van bietentelers. In dit artikel kijken we enerzijds terug en kijken we anderzijds vooruit naar 2020.

In het voorjaar van 2019 hebben we duidelijk meer plantwegval gezien door bodeminsecten, zoals ondergrondse springstaarten en bietenkevers, en later in het jaar meer vergelingsziekte dan voorheen. Plantwegval, als gevolg van bodeminsecten, heeft niet zozeer geleid tot een groter aantal percelen dat overgezaaid moest worden ten opzichte van eerdere jaren, maar wel tot een groter aantal percelen met een dunnere plantstand.

Plantwegval door bietenkevers en springstaarten

Met het oog op 2020 adviseren wij om op percelen met klei te kiezen voor een zaadbehandeling met Force (tefluthrin). Force is een pyrethroïde. Dit middel wordt niet door de plant opgenomen, maar doodt de insecten die in de buurt komen van het zaad. Daarom is het advies om niet te diep

te zaaien. Bij diepe zaai duurt het niet alleen langer voordat de kiemplant bovenstaat, waardoor insecten langer de kans krijgen om toe te slaan. Maar kan ook de werking van Force net onder het grondoppervlak tegenvallen, omdat daar te weinig actieve stof is. Ook Vydate 10G heeft een werking op insecten. De werking van Force op bietenkevers en springstaarten is echter beter dan van Vydate 10G. Met name op percelen met een zware druk is het advies om te kiezen voor Force in plaats van Vydate 10G.

Voorkom losse grond en bepaalde voorvruchten

In 2019 hebben we regelmatig gezien dat schade door insecten juist op het grensvlak tussen bodem en lucht werd gedaan. Van bodeminsecten, maar vooral van springstaarten is het bekend dat ze meer schade

In de roodgekleurde gebieden is het advies om Force in het bietenzaad te bestellen om schade door bodeminsecten te beperken. In de witgekleurde gebieden adviseren we dit alleen indien er ritnaalden en/of emelten worden verwacht op het bietenperceel voor 2020. Force werkt niet tegen de bovengrondse insecten.

veroorzaken als de grond los is. Daardoor kan het zinvol zijn de grond voor of na zaai voorzichtig aan te drukken. In een vastere grond kunnen de bodeminsecten zich slechter verplaatsen. Een te vaste grond kan echter ook tot problemen leiden zoals horizontaal groeiende bieten. Dit dient dus wel voorzichtig en onder goede omstandigheden te gebeuren. Omdat

Een dunne stand als gevolg van springstaarten kwam veelvuldig voor op kleipercelen in 2019. Een vaster zaaibed in combinatie met ondiep (maar wel in vochtige grond) zaaien voorkomt veel schade. Een zaadbehandeling met Force is bij zware druk onvoldoende.

Rubriek onder verantwoordelijkheid van:

Postbus 20, 4670 AA Dinteloord

Tel.: +31 (0) 165 516 070
Eindredactie: Jurgan Maassen

irs@irs.nl
www.irs.nl

bietenkevers zich 30 meter over de grond kunnen verplaatsen, adviseren we om minimaal 30 meter van het bietenperceel van vorig seizoen te blijven. Springstaarten zijn van nature in de grond aanwezig en voeden zich hoofdzakelijk met schimmels en organisch materiaal. Indien die onvoldoende aanwezig zijn, dan kunnen zij ook bietenplanten aanvreten. Na gewassen als luzerne, raaigras, wikke en klaver is de populatie springstaarten op een perceel hoger dan na braak of bladrammenas. Daarnaast is schade door springstaarten altijd groter bij een trage kieming. Het kan dus verstandig zijn om het zaaien bij koud weer enkele dagen uit te stellen, om trage kieming te voorkomen.

Ook vergelingsziekte volop aanwezig

In het hele land is vergelingsziekte waargenomen, maar de mate van aantasting was veruit het ergst in het zuidwesten van Nederland. In het zuidwesten zijn de vergelingsvirussen BChV en BMVY

Vergelingsziekte kwam in 2019 in heel Nederland voor, maar met name in het zuidwesten van Nederland

aangetroffen. Deze twee virussen worden voornamelijk overgebracht door de groene perzikluis. Het vergelingsvirus BYV kan ook worden overgebracht door de zwarte bonenluis, maar de overdracht van het virus door deze luis is minimaal. Voor 2020 adviseren wij telers om geen pyrethroiden te gebruiken maar alleen selectieve bladluismiddelen. Pyrethroiden verergeren de aantasting door deze virussen, ook als deze pyrethroiden alleen maar vroeg in het

seizoen zijn toegepast.

Daarnaast zullen Suiker Unie en IRS de bladluiswaarschuwingsdienst aanpassen, waarbij telers een melding ontvangen bij overschrijdingen van de schadedrempel van de groene perzikluis en dus een gericht signaal krijgen om bladluiswaarnemingen uit te kunnen uitvoeren.

Elma Raaijmakers, Levine de Zinger en Linda Frijters

GRATIS IRS-NIEUWSBRIEF VOOR ACTUELE TEELTINFORMATIE

Telers, maar ook adviseurs en andere geïnteresseerden, kunnen zich aanmelden voor de gratis IRS-nieuwsbrief. Na aanmelding ontvangen de abonnees via de mail zo'n veertig keer per jaar een IRS-nieuwsbrief met actuele informatie. U kunt via de site zelf aangeven in welke onderwerpen en soort berichten u geïnteresseerd bent. Abonnees ontvangen dus alleen een nieuwsbrief met daarin de gekozen onderwerpen.

De e-mailniewsbrief is een makkelijke manier om op de hoogte te blijven van belangrijke vakberichten voor de bietenteelt. Geabonneerden krijgen bij nieuwe berichten en aanpassingen op de site automatisch een melding in hun mailbox. In de IRS-nieuwsbrief zelf staat een korte samenvatting van de informatie en een link naar het hele bericht of artikel op www.irs.nl.

Ontvangt u de IRS-nieuwsbrief niet (meer) via e-mail, dan kunt u zich aanmelden op www.irs.nl/nieuwsbrief.

Jurgen Maassen

Hierboven een voorbeeld IRS-nieuwsbrief van 4 mei. Wie op www.irs.nl/nieuwsbrief de interessegebieden grondbewerking, IPM, zaaien en ziekten-en-plagen had aangevinkt, kreeg dit te zien in de IRS-nieuwsbrief.